

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2013, declarat de inculpații

***Cucu Nina Piotr**, născută la
15 august 1976 în s. Brătușeni, r-nul Edineț,
domiciliată în mun. Chișinău, str. Ginta Latină 11, ap.
145, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Cucu Iurie Mihail**, născut la
22 martie 1972 în or. Vadul lui Vodă, domiciliat în
mun. Chișinău, str. Ginta Latină 11, ap. 145, cetățean
al R. Moldova, fără antecedente penale;*

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>17 mai 2012 - 01 iulie 2013,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>24 iunie - 18 decembrie 2013,</i>
	<i>24 aprilie - 28 mai 2014;</i>

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 iulie 2013, Cucu Nina și Cucu Iurie au fost achitați de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) și 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că Cucu Nina și Cucu Iurie se învinuiesc că activând în perioade diferite în calitate de directori adjuncți pentru gospodărie în cadrul liceului teoretic „Vasile Lupu” din mun. Chișinău, în anii 2009-2010, folosind situația de serviciu, urmărind un scop de cupiditate, din interes material au primit

salariu din numele Letiției Turea pe parcursul mai multor luni, semnând din numele ultimei pe formularele interdepartamentale tipizate nr. MR-53 la primirea sumelor de bani menționate, cauzând astfel statului în persona liceului respectiv o daună materială în valoare totală de 12.593,09 lei.

Instanța a reținut că art. 332 alin. (1) Cod penal, prevede răspundere pentru o persoană publică.

Însă, funcția de director adjunct pentru gospodărie nu este acoperită de Legea cu privire la serviciul public.

În așa fel inculpații nu sunt subiecți ai infracțiunii imputate.

Pe lângă aceasta, ordinele de angajare au fost semnat de directorul liceului „Vasile Lupu” – Vîpolzov Irina, iar responsabili de ducerea listelor este directorul liceului și contabilul M. Bivol.

Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, imputată inculpaților, nu există deoarece lipsește elementul constitutiv – subiectul infracțiunii.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie condamnați în baza art. 332 alin. (1), 191 alin. (2) lit. d), 84, 90 Cod penal la 4 ani închisoare fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative pentru 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 4 ani.

Apelantul a invocat că inculpații sunt subiecți ai infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) și 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Astfel, art. 123 Cod penal stabilește clar că prin persoană publică se înțelege: funcționarul public; angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Totodată, la materialele cauzei au fost anexate ordinele directorului liceului „Vasile Lupu” prin care directorului adjunct pentru gospodărie în persoana inculpaților, i-a fost atribuită obligațiunea de a primi și distribui salariul lunar al angajaților liceului în cauză.

Faptul săvârșirii de către inculpați a infracțiunilor incriminate se confirmă prin probele administrate la dosar.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2013, apelul a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

Procesul penal în privința inculpaților Cucu Nina și Cucu Iurie pe capătul de învinuire în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut la art. 60 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Cucu Nina și Cucu Iurie au fost condamnați în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal la amendă în mărime de a câte 500 unități convenționale, adică 10.000 lei, fiecare, cu privarea de dreptul de dreptul a ocupa funcții administrative pe un termen de 3 ani.

S-a încasat în beneficiul Direcției educație, tineret și sport Centru de la Cucu Nina 2834,97 lei și de la Cucu Iurie 9758,12 lei.

Instanța de apel a statuat că inculpata Cucu Nina, în a doua jumătate a anului 2009, activând în conformitate cu prevederile contractului individual de muncă nr. 07/09 din 07.06.2009 în calitate de director-adjunct pentru gospodărie al liceului „Vasile Lupu”, fiind persoană publică, aflându-se în incinta liceului în cauză, folosind situația de serviciu, urmărind scopul înscrierii în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea, unor astfel de documente, din interes material a înscris personal date din numele Letiției Turea în fișa personală, cererea privind angajarea la serviciu din 02.09.2009 în calitate de servitoare în cadrul liceului menționat, contractul individual de muncă nr. 16/09 din 02.09.2009, obligațiunile funcționale, ordinul nr. 30 din 02.09.2009, semnând și actele respective din numele ultimei.

Ulterior, Cucu Nina, contrar p. 5 al obligațiunilor sale funcționale care prevede că directorul-adjunct pentru gospodărie întocmește tabelul salarial pentru personalul tehnic, poartă răspundere pentru corectitudinea, precum, și prezentarea acestuia în termen la Direcția educație, tineret și sport Centru, urmărind în continuare un scop de cupiditate, a primit salariu din numele Letiției Turea pentru lunile septembrie, octombrie și noiembrie 2009, potrivit tabelului menționat prezentat de ea, semnând din numele ultimei pe formularele interdepartamentale tipizate nr. MR-53 la primirea sumelor de 844,17, 968,37 și 1022,43 lei.

Tot inculpata Cucu Nina, activând în conformitate cu prevederile contractului individual de muncă nr. 07/09 din 17.06.2009 în calitate de director-adjunct pentru gospodărie al liceului „Vasile Lupu”, fiind persoană publică, aflându-se în incinta liceului în cauză, folosind situația de serviciu, urmărind scopul delapidării averii străine, intenționat a înscris personal date din numele Letiției Turea în fișa personală, cererea privind angajarea la serviciu din 02.09.2009 în calitate de servitoare în cadrul liceului menționat, contractul individual de muncă nr. 16/09 din 02.09.2009, obligațiunile funcționale, ordinul nr. 30 din 02.09.2009, semnând și actele respective din numele ultimei.

Inculpatul Cucu Iurie în perioada lunilor ianuarie-noiembrie 2010, activând în conformitate cu prevederile contractului individual de muncă nr. 27c/09 din 28.12.2009 în calitate de director-adjunct pentru gospodărie al liceului „Vasile Lupu”, fiind persoană publică, aflându-se în incinta liceului în cauză, folosind situația de serviciu, urmărind scopul înscrierii în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, a primit salariu din numele Letiției Turea pentru lunile decembrie 2009 - octombrie 2010 potrivit tabelului salarial prezentat de el la Direcția educație, tineret și sport Centru, semnând din numele ultimei pe formularele interdepartamentale tipizate nr. MR-53 la primirea sumelor de 830,31, 840,81, 835,56, 835, 56, 835,57, 1523, 154,75, 835,56, 835,56,1093,38 și 1138,02 lei.

Tot el, activând în conformitate cu prevederile contractului individual de muncă nr. 27c/09 din 28.12.2009 în calitate de director-adjunct pentru gospodărie al liceului „Vasile Lupu”, fiind persoană publică, aflându-se în incinta liceului în cauză, folosind situația de serviciu, urmărind scopul delapidării averii străine, contrar p. 5 al obligațiunilor sale funcționale care prevede că directorul-adjunct pentru gospodărie întocmește tabelul salarial pentru personalul tehnic, poartă răspundere

pentru corectitudinea, precum și prezentarea acestuia în termen la Direcția educație, tineret și sport Centru, a primit salariu din numele Letiției Turea pentru lunile decembrie 2009 - octombrie 2010, din banii încredințați în administrația sa potrivit formularelor interdepartamentale tipizate nr. MR-53, cauzându-i astfel statului în persoana liceului în cauză o daună materială în valoare totală de 9758,12 lei.

Instanța a reținut că inculpații nu au recunoscut vinovăția, dar au recunoscut fapta de angajare la serviciu a Letiției Turea, prin perfectarea actelor, în calitate de servitoare în cadrul Liceului teoretic „Vasile Lupu” și primirea salariului ei.

De asemenea, vinovăția lor este confirmată prin declarațiile părții vătămate care a indicat că în anul 2009, Cucu Nina i-a propus să o angajeze formal în calitate de servitoare la liceul unde aceasta activa, comunicându-i că va primi un salariu însă de facto nu va activa acolo.

Raportul de expertiză nr. 047 din 10 februarie 2012 atestă că semnăturile din numele Letiției Turea din fișa personală, cererea privind angajarea la serviciu din 02.09.2009, contractul individual de muncă nr. 16/09, atribuțiile de serviciu, ordinul nr. 30 din 02.09.09, cererea de liberare din 19.10.10 și din listele de plată nr. 930 din 06.10.2009, nr. 1071 din 09.11.2009, nr. 1156 din 08.12.2009 au fost executate de către Cucu Nina.

Raportul de expertiză nr. 221 din 09 aprilie 2012, confirmă că semnăturile din numele Letiției Turea din listele de plată nr. 04 din 07.04.2010, nr. 784 din 08.09.2010, nr. 32 din 25.01.2010, nr. 347 din 05.05.2010, nr. 448 din 08.07.2010, nr. 574 din 08.07.2010, nr. 710 din 09.08.2010, nr. 887 din 06.10.2010 și nr. 1015 din 09.11.2010 au fost executate de către Cucu Iurie.

Fișa postului indică că în obligațiunile directorului adjunct pentru gospodărie intră primirea și distribuirea salariului lunar angajaților liceului.

În speță sunt întrunite elementele componenței de infracțiune a delapidării de vreme ce inculpații au scos fără temei banii DETS Centru, trecându-i în stăpânirea lor, datorită faptului încredințării banilor în administrarea lor în legătură cu funcția îndeplinită în unitatea publică, or în atribuțiilor de serviciu al acestora intra efectuarea de acte de dispoziții cu privire la mijloacele bănești a Liceului „Vasile Lupu”. De asemenea și-a găsit confirmare și semnul agravant al componenței de infracțiune „cauzarea de daune în proporții considerabile”, suma totală de 12.593,09 lei pentru unitatea publică.

Probele administrate dovedesc și elementele componenței de infracțiune a falsului în actele publice, fiindcă a fost denaturată informația din tabelul salarial - act public emis de autoritate publică, care certifică atribuirea și primirea salariului, fapt de importanță juridică.

Funcția deținută de inculpați la momentul comiterii infracțiunii, era o funcție publică, lor acordându-li-se permanent și provizoriu, drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor administrative de dispoziție.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea sa, cu folosirea situației de serviciu și în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, ca fals în acte publice, adică înscrierea de către o

persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, săvârșite din interes materiale.

Deoarece, potrivit art. 60 alin. (2) lit. d) CP a expirat termenul de prescripție, se impune încetarea procesului penal pe capătul de acuzare privind comiterea infracțiunii prevăzute la art. 332 alin. (1) Cod penal.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a luat în considerare că inculpații au comis o infracțiune gravă, dar nu au antecedente penale, că întrețin 3 copii minori, că circumstanțe agravante lipsesc.

5. Inculpații au declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenții au invocat că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece nu sunt subiecți ai infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. d) și de art. 332 alin. (1) Cod penal, funcția de director adjunct pentru gospodărie nu este acoperită de Legea cu privire la funcția publică și serviciul public și nu corespunde criteriilor prevăzute la art. 123 Cod penal.

Activitățile desfășurate de funcționarii publici sunt elaborarea și coordonarea elaborării documentelor politice, și elaborarea proiectelor de acte legislative și normative etc.

Mai mult, la materialele dosarului penal sunt anexate obligațiunile directorului adjunct pentru gospodărie din care rezultă că ei nu sunt funcționari publici.

La materialele cauzei penale sunt anexate ordinele directorului liceului „Vasile Lupu”, prin care directorului adjunct pentru gospodărie i-au fost atribuite obligațiunile de a primi bani, dar nu și de a distribui salariul lunar angajaților liceului.

Salariul lunar primit, al angajaților, era transmis directorului școlii.

În speță nu sunt întrunite elementele componenței de infracțiune a delapidării.

Instanța de apel a apreciat incorect materialul probator administrat pe caz.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul ordinar (*pct. 5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale ultimilor în baza

art. 191 alin. (2) lit. d) și art. 332 alin. (1) Cod penal, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate, listele de plată și expertizele grafologice, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

La stabilirea pedepsei inculpaților, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpaților în corespundere cu prevederile legale.

Pe lângă aceasta se reține că dispoziția art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, nu prescrie un subiect special al infracțiunii vizate cum ar fi „persoana publică”.

Totodată, conform art. 123 alin. (2) Cod penal, prin persoană publică se înțelege angajatul autorităților publice autonome, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Din prevederile fișelor de post al inculpaților, cât și din prevederile art. 78 al statutului Liceului teoretic „V. Lupu”, rezultă că directorul-adjunct pentru gospodărie al liceului, întrunește toate condițiile unei persoane publice, deoarece este angajatul autorității publice autonome, al întreprinderii municipale de drept public, fiind autorizat și responsabil să dirijeze activitatea personalului tehnic, să întocmească listele tarifare și salariale ale acestora (*f.d. 35, 51*).

Prin urmare, argumentul recurenților că ei nu sunt subiecții infracțiunilor prevăzute la art. 191 alin. (2) lit. d) și 332 alin. (1) Cod penal nu are suport legal.

Mai mult, recursul dat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei și probele administrate.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel este lipsită de orice suport legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că în acțiunile inculpaților au fost întrunite elementele infracțiunilor imputate și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpații Cucu Nina Piotr și Cucu Iurie Mihail împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2013, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 18 iunie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan